

ПРОТОКОЛ № 14

Засідання наукової ради Національного фонду досліджень України (НФДУ)

01 червня 2022 року

Місце проведення: у зв'язку з карантинном та рекомендованими протиепідемічними заходами, засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради (далі – НР) проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР- 30 осіб).

За результатами реєстрації на засіданні присутні 22 члени НР (засідання НР проводиться за умови, коли у ньому беруть участь не менше двох третин від загальної кількості членів НР).

Присутні на засіданні:

Вільчинський С.Й. – голова НР, головуєчий на засіданні;

Члени наукової ради:

Амеліна С.М., Бойко Н.В., Бородіна О. М., Дорошенко А.О., Досенко В.Є., Кісь О.Р., Костюченко Ю.В., Кравець О.А, Курило І.О, Куценко О.Д., Лебовка М.І., Матишевська О.П., Мельник Т.А., Мойсієнко І.І., Москаленко Р.А., Носич О.Й., Павличенко А.В., Родінкова В.В., Солдаткін О.П., Шепельський Д.Г., Яценко Л.П.

Представники дирекції НФДУ:

Полоцька О.О. – виконавчий директор;

Кузнецов А.О. – перший заступник виконавчого директора з питань грантової підтримки.

Порядок денний:

1. Про оновлену редакцію Порядку розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України для участі в конкурсних відборах.

(доповідач – представник дирекції)

2. Про включення нових членів до Колегії міжнародних радників НФДУ.

(доповідач - Вільчинський С.Й.)

3. Різне

Розгляд питань порядку денного:

1. Перше питання порядку денного – Про оновлену редакцію Порядку розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України для участі в конкурсних відборах.

СЛУХАЛИ:

Вільчинський С.Й. зазначив, що Порядок розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України для участі у конкурсних відборах (далі – Порядок) потрібно привести у відповідність до Постанови Кабінету Міністрів України № 536 від 03.05.2022 р. «Про внесення змін до Порядку конкурсного відбору та

фінансування Національним фондом досліджень проєктів з виконання наукових досліджень і розробок». А також, враховуючи досвід проведення наукової і науково-технічної експертизи та конкурсного відбору проєктів, рекомендації членів комісій конкурсів, експертів виникла необхідність внести зміни у Порядок.

Вільчинський С.Й. наголосив на тому, що до засідання в усіх членів НР була можливість переглянути запропоновані зміни у документі та у режимі спільного доступу прокоментувати або внести свої пропозиції. Оскільки, приведення Порядку у відповідність до зазначеної вище Постанови є необхідним, то було запропоновано не обговорювати положення, які автоматично потрібно змінювати.

Заперечень у членів НР не було.

Вільчинський С.Й. представив на розгляд НР зміни до Порядку, які запропоновано внести, враховуючи досвід проведення наукової і науково-технічної експертизи та конкурсного відбору проєктів, рекомендації членів комісій конкурсів, експертів:

1) До пункту 4 Порядку додати визначення «іноземний експерт» у такій редакції: «Іноземний експерт – це експерт, який постійно проживає за межами України не менше 5 останніх років».

В обговоренні взяли участь: Полоцька О.О., Кісь О.Р., Родінкова В.В., Кравець О.А., Дорошенко А.О., Яценко Л.П.

За результатами обговорення Вільчинський С.Й. виніс на голосування пропозицію додати визначення «іноземний експерт» до п.4 Порядку у такій редакції: «Іноземний експерт – це експерт, який постійно проживає за межами України не менше 5 останніх років».

Голосування: «за» – 16; «проти» – 2; «утримались» – 3, не голосували – 1.

ВИРІШИЛИ:

додати визначення «іноземний експерт» до пункту 4 Порядку у такій редакції: «Іноземний експерт – це експерт, який постійно проживає за межами України не менше 5 останніх років».

2) У пункті 4 Порядку викласти визначення «тематична панель» у такій редакції: «Тематична Панель (Панель) – група членів Комісії конкурсу, сформована відповідно до тематичних напрямів конкретного конкурсу у складі не менше п'яти осіб (у разі проведення конкурсу з метою надання індивідуальних грантів у складі не менше трьох осіб), яка забезпечує процес розгляду та експертизи проєктів відповідного тематичного спрямування».

Заперечень у членів НР не було.

3) У пункті 4 Порядку викласти визначення «надсилання проєкта експерту для проведення наукової і науково-технічної експертизи») у такій редакції: «Надсилання проєкта експерту для проведення наукової і науково-технічної експертизи (далі – експертизи) – офіційний запит, що надсилається через електронну інформаційну систему Фонду для подання та обробки проєктів (далі – електронна система Фонду) або електронною поштою можливому експерту з пропозицією проведення експертизи проєкту, із зазначенням назви, анотації та

переліку авторів проекту, та терміну, протягом якого експерту пропонується надати згоду на проведення експертизи».

Заперечень у членів НР не було.

4) Викласти абзац 2 пункту 14 Порядку у такій редакції: «З метою здійснення контролю за виконанням вимог цього Порядку і Положення про дотримання наукових етичних принципів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення експертизи та конкурсного відбору проектів, що фінансуються за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України, наукова рада Фонду не пізніше ніж за два робочих дні до кінцевого строку прийняття заявок обирає зі свого складу по одному Арбітру та по два Спостерігачі до кожної Панелі».

Заперечень у членів НР не було.

5) Викласти абзац 5 пункту 14 Порядку у такій редакції: «Арбітри та Спостерігачі підписують відповідне зобов'язання щодо нерозголошення конфіденційної інформації після обрання їх до наукових рад секцій Фонду».

Заперечень у членів НР не було.

6) Викласти абзац 2 пункту 16 Порядку у такій редакції: «Кожен Куратор письмово повідомляє про відсутність конфлікту інтересів з авторами відповідного проекту шляхом надання заяви за встановленим зразком».

Заперечень у членів НР не було.

7) Викласти абзац 5 пункту 16 Порядку у такій редакції: «Якщо умови конкурсу передбачають обов'язкове залучення іноземних експертів для проведення експертизи, то у першій трійці рейтингового списку можливих експертів повинен бути хоча б один іноземний експерт. Запити на проведення експерти надсилаються можливим експертам у такій послідовності, щоб задовільнити умови конкурсу в частині залучення вітчизняних та іноземних експертів».

Заперечень у членів НР не було.

8) Доповнити пункт 16 Порядку таким положенням: «За пропозицією Кураторів, Комісія конкурсу, протягом восьми робочих днів з дня визначення Кураторів, формує та затверджує за кожною заявкою рейтинговий список можливих експертів, що містить не менш ніж п'ять можливих експертів, з урахуванням тематики проекту, умов конкурсу, та вимог Положення про дотримання наукових етичних принципів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення експертизи та конкурсного відбору проектів, що фінансуються за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України».

9) Доповнити пункт 16 Порядку таким положенням: «Одночасно із надсиланням запиту на проведення експертизи в електронній системі Фонду Референти комунікують з можливими експертами, використовуючи засоби зв'язку, зазначені у персональному профілі експерта, шляхом надсилання текстових повідомлень. У випадку, якщо можливий експерт, якому надіслано запит на проведення експертизи не надав відповідь стосовно її проведення, то на третій робочий день Референт, використовуючи засоби зв'язку, зазначені у персональному профілі експерта (шляхом надсилання текстових повідомлень) повторно комунікує з можливим експертом із проханням відреагувати на запит протягом двох робочих днів. Якщо після надсилання запиту на проведення

експертизи першим трьом можливим експертам, не буде набрана необхідна кількість експертів, то запит на проведення експертизи надсилається тій кількості експертів, якої не вистачає для проведення експертизи проєкту (відповідно до умов конкурсу). Отримані згоди експертів на проведення експертизи реєструються Референтами, після чого Кураторами формується група експертів (у кількості та за складом, передбаченим умовами конкурсу), які будуть проводити експертизу проєкту. Якщо затверджений Комісією конкурсу рейтинговий список можливих експертів за певною заявкою вичерпано до того, як необхідна кількість експертів надала згоду, то Комісія конкурсу не пізніше, ніж протягом трьох робочих днів формує та затверджує додатковий рейтинговий список можливих експертів, що містить не менше, ніж три можливих експерти (залежно від умов конкурсу)».

Заперечень у членів НР не було.

10) Викласти пункт 17 Порядку у такій редакції: «Український експерт при наданні згоди на проведення експертизи надає в електронній системі Фонду такі документи:

- 1) документ, який засвідчує присудження наукового ступеня (скан-копію);
- 2) заяву про відсутність конфлікту інтересів (скан-копію за встановленим зразком);
- 3) підписаний зі своєї сторони договір цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи (скан-копію);
- 4) зобов'язання щодо конфіденційності (відмітка в електронній системі Фонду);
- 5) заяву про дотримання наукових етичних принципів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення експертизи (відмітка в електронній системі Фонду);
- 6) заяву про ознайомлення з вимогами цього Порядку (відмітка в електронній системі Фонду).

За умови проведення експертизи на платній основі експерт надає:

- паперову версію підписаного зі своєї сторони договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи;
- завірену власноруч копію документу, який засвідчує присудження наукового ступеня;
- заяву про відсутність конфлікту інтересів (за встановленим зразком),
- завірену власноруч копію паспорта громадянина України;
- завірену власноруч копію ідентифікаційного коду;
- завірену власноруч копію довідки з банку.

За умови проведення експертизи на безоплатній основі експерт надає:

- паперову версію підписаного зі своєї сторони договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи;
- завірену власноруч копію документу, який засвідчує присудження наукового ступеня;
- заяву про відсутність конфлікту інтересів (за встановленим зразком),
- завірену власноруч копію паспорта громадянина України;
- завірену власноруч копію ідентифікаційного коду.

Іноземний експерт при наданні згоди на проведення експертизи на умовах, визначених договором-приєднання в електронній системі Фонду повідомляє

Комісію конкурсу про відсутність конфлікту інтересів з авторами проекту, а також підтверджує відповідність його/її сфери (галузі) експертизи тематичному напрямку проекту та той факт, що він/вона ознайомлений з вимогами цього Порядку, вимогами Положення про дотримання наукових етичних принципів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення експертизи та конкурсного відбору проектів, що фінансуються за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України та надає скан-копію документу, що засвідчує присудження наукового ступеня.

Експерту, який надав згоду на проведення експертизи, а також усі необхідні документи, Куратор не пізніше, ніж протягом двох робочих днів надає проєкт на експертизу через електронну систему Фонду.

У випадку, якщо експерт ще не зареєстрований як користувач в електронній системі Фонду, Референт інструктує і консультує експерта щодо дій, необхідних для такої реєстрації.

Крім доступу до матеріалів проекту, експерту надаються методичні рекомендації щодо підготовки висновку експерта, а також надається офіційна електронна адреса Фонду та електронна адреса голови Фонду.

Якщо Експерт на будь-якому етапі проведення експертизи вважає, що на нього здійснюється тиск чи втручання у його роботу з боку членів Комісії конкурсу або інших осіб, то він повинен невідкладно письмово, зокрема електронною поштою повідомити про це голову Фонду.

Про будь-які спроби тиску чи втручання інших осіб у роботу членів Комісії конкурсу вони мають невідкладно письмово, зокрема електронною поштою повідомити про це голову Фонду».

Заперечень у членів НР не було.

11) Викласти пункт 18 Порядку у такій редакції: «Метою проведення експертизи заявки є складання експертом обґрунтованого висновку щодо якості проекту та спроможності учасника конкурсу виконати його на належному рівні, відповідно до критеріїв та форми оцінювання, затверджених науковою радою Фонду.

Проведення експертизи та конкурсного відбору проектів здійснюється Фондом з урахуванням Положення про дотримання наукових етичних принципів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення експертизи та конкурсного відбору проектів та цього Порядку.

Критерії та форма оцінювання проектів із виконання наукових досліджень і розробок (Методичне забезпечення проведення експертизи) наведені в Додатку 2 до цього Порядку».

Заперечень у членів НР не було.

12) Викласти абзац 1 пункту 21 Порядку у такій редакції: «Після отримання всіх висновків експертів і ухвалення рішень щодо прийняття їх до розгляду Комісія конкурсу не пізніше ніж протягом десяти робочих днів:

- 1) здійснює розгляд проектів, з урахуванням їх відповідності критеріям, визначеним науковою радою Фонду, результатів експертизи проекту;
- 2) приймає рекомендований обсяг фінансування перед формуванням списку переможців конкурсу;

3) формує рейтинговий список проєктів із зазначенням інформації щодо їх чисельного оцінювання (від найбільшого значення до найменшого) та список переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проєкту та їх розподілу за роками у межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі».

Заперечень у членів НР не було.

13) Викласти пункт 24 Порядку у такій редакції: «Текстове обґрунтування оцінок, отриманих проєктом за результатами експертизи надсилається дирекцією Фонду відповідному учаснику конкурсу через електронний кабінет та/або електронною поштою не пізніше ніж протягом десяти робочих днів з дня затвердження науковою радою Фонду результатів конкурсу».

Заперечень у членів НР не було.

14) Викласти пункт 1 розділу II Додатку 1 «Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України» (далі – Положення) у такій редакції: «Наукова рада секції Фонду протягом десяти робочих днів з дати розміщення на офіційному веб-сайті Фонду оголошення про проведення конкурсу обирає на своєму засіданні шляхом відкритого голосування Комісію конкурсу з числа визнаних вчених у галузі (за їх згодою) у складі не менше семи осіб. У випадку оголошення конкурсу, спільного для різних секцій Фонду, склад Комісії конкурсу затверджується за спільною узгодженою пропозицією наукових рад секцій Фонду.

Структурно Комісія конкурсу складається з Тематичних Панелей (далі – Панелі, або Панелі конкурсу). Панелі у складі не менше п'яти осіб формуються Комісією конкурсу зі свого складу. У разі проведення конкурсу з метою надання індивідуальних грантів до Панелі повинно входити не менше трьох осіб.

Кількість Панелей визначається Комісією конкурсу.

Оголошення про вибори Комісії конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Фонду разом із оголошенням про проведення конкурсу.

Члени Комісії конкурсу обираються з числа визнаних вчених у відповідній галузі (за їх згодою) з урахуванням таких основних критеріїв:

- наявність наукового ступеня;
- широка цитованість наукових публікацій у відповідній галузі науки;
- висока кваліфікація та досвід;
- досвід проведення наукової і науково-технічної експертизи;
- бездоганна професійна репутація та академічна доброчесність (зокрема, якщо хоча б два члени наукової ради секції Фонду мають заперечення проти певної кандидатури з огляду на обґрунтовані сумніви щодо її репутації та/або академічної доброчесності, така кандидатура не допускається до розгляду).

Наукова рада секції Фонду може застосовувати додаткові критерії, які не можуть суперечити переліченим вище основним критеріям відбору до членів Комісії конкурсу з метою обрання найбільш кваліфікованих та досвідчених кандидатур. Для обрання особи до Комісії конкурсу відповідна кандидатура повинна набрати більше половини голосів складу наукової ради секції Фонду.

Членами Комісії конкурсу не можуть бути

нерозголошення конфіденційної інформації (в тому числі – конфіденційної конкурсної інформації)».

Заперечень у членів НР не було.

14) доповнити пункт 2 та пункт 3 розділу II Положення часовим обмеженням стосовно проведення першого засідання Комісії конкурсу та Панелі, а саме: проводиться не пізніше ніж за п'ять робочих днів до кінцевого строку подання заявок.

Заперечень у членів НР не було.

15) викласти у новій редакції абзац 3 пункту 1 розділу III Положення у новій редакції: «Якщо проект поданий або визначений рішенням Комісії конкурсу як міждисциплінарний, то відповідальною за його розгляд є та Панель, тематика якої належить до галузі знань, вказаної у заявці першою».

Заперечень у членів НР не було.

16) викласти у новій редакції абзац 7 пункту 1 розділу III Положення у новій редакції: «Відсторонює експертів від проведення експертизи проектів у разі виявлення незаявленого ними конфлікту інтересів та анулює експертний висновок у разі виявлення незаявленого експертами конфлікту інтересів під час або після завершення експертизи».

Заперечень у членів НР не було.

Зважаючи на пізню годину запропоновано відкласти розгляд першого та другого питання порядку денного на наступне засідання НР.

Заперечень у членів НР немає.

Питання порядку денного вичерпані, наступне засідання планується провести 03 червня 2022 року о 17 год 00 хв.

Засідання оголошується завершеним.

Голова НР

Станіслав ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

Секретар НР

Анастасія БІБІКОВА